

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2016)0250

Nesąžiningos prekybos praktika maisto produktų tiekimo grandinėje

2016 m. birželio 7 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl nesąžiningos prekybos praktikos maisto tiekimo grandinėje (2015/2065(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 15 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kova su nesąžiningos prekybos praktika įmonių tarpusavio maisto produktų tiekimo grandinėje“ (COM(2014)0472),
- atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl nesąžiningos įmonių tarpusavio prekybos praktikos maisto tiekimo grandinėje (COM(2016)0032),
- atsižvelgdamas į 2009 m. spalio 28 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Veiksmingesnė Europos maisto produktų tiekimo grandinė“ (COM(2009)0591),
- atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 31 d. Komisijos Žaliąją knygą dėl nesąžiningos prekybos praktikos Europos įmonių tarpusavio maisto ir ne maisto produktų tiekimo grandinėje (COM(2013)0037),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. vasario 19 d. pareiškimą „Tyrimas dėl Europos Sąjungoje veikiančių stambių prekybos centrų piktnaudžiavimo savo galiomis ir teisinės apsaugos nuo tokio piktnaudžiavimo priemonės“¹,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Sąžiningos pajamos ūkininkams: veiksmingesnė Europos maisto produktų tiekimo grandinė“²,
- atsižvelgdamas į 2012 m. sausio 19 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl disbalanso maisto produktų tiekimo grandinėje³,
- atsižvelgdamas į 2013 m. lapkričio 12 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos Žaliosios knygos dėl nesąžiningos prekybos praktikos Europos įmonių tarpusavio maisto ir ne maisto produktų tiekimo grandinėje,

¹ OL C 184 E, 2009 8 6, p. 23.

² OL C 308 E, 2011 10 20, p. 22.

³ OL C 227 E, 2013 8 6, p. 11.

- atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Didžiųjų mažmeninės prekybos tinklų sektoriaus — tendencijos ir poveikis ūkininkams ir vartotojams¹,
- atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 19 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl metinės ES konkurencijos politikos ataskaitos², ypač į jos 104 dalį,
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 30 d. Komisijos sprendimą, kuriuo įkuriamas veiksmingesnės maisto produktų tiekimo grandinės aukšto lygio forumas³,
- atsižvelgdamas į 2011 m. liepos 5 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl veiksmingesnės ir sąžiningesnės prekybos ir platinimo rinkos⁴,
- atsižvelgdamas į Komisijos užsakymu įmonės „Areté srl“ atliktą tyrimą „Geros praktikos principų įgyvendinimo palaikant vertikalius santykius maisto tiekimo grandinėje stebėjimas“ (2016 m. sausio mėn.),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. rezoliuciją dėl Europos mažmeninės prekybos veiksmų plano, kuris būtų naudingas visiems dalyviams⁵,
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos⁶,
- atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius⁷,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje⁸,
- atsižvelgdamas į 2016 m. sausio 26 d. JK Maisto produktų kodekso arbitro (angl. Groceries Code Adjudicator) tyrimą „Tesco plc“ byloje,
- atsižvelgdamas į 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvą 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais⁹,
- atsižvelgdamas į 2012 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 261/2012, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 nuostatos, susijusios su sutartiniais santykiais pieno ir pieno produktų sektoriuje¹⁰,
- atsižvelgdamas į 2015 m. liepos mėn. maisto tiekimo grandinės iniciatyvos pažangos ataskaitą,

¹ OL C 255, 2005 10 14, p. 44.

² Priimti tekstai, P8_TA(2016)0004.

³ OL C 210, 2010 8 3, p. 4.

⁴ OL C 33 E, 2013 2 5, p. 9.

⁵ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0580.

⁶ OL L 376, 2006 12 27, p. 21.

⁷ OL L 48, 2011 2 23, p. 1.

⁸ OL L 149, 2005 6 11, p. 22.

⁹ OL L 95, 1993 4 21, p. 29.

¹⁰ OL L 94, 2012 3 30, p. 38.

- atsižvelgdamas į organizacijos „Consumers International“ 2012 m. pranešimą „Prekybos centrų ir tiekėjų santykiai: kokios jų pasekmės vartotojams?“ (angl. The relationship between supermarkets and suppliers: what are the implications for consumers?¹),
 - atsižvelgdamas į FAO parengtą universalią Maisto ir žemės ūkio sistemų darnumo vertinimo (angl. Sustainability Assessment of Food and Agriculture systems, SAFA) sistemą,
 - atsižvelgdamas į itin kritinę ūkininkų ir žemės ūkio kooperatyvų, ypač pienininkystės, kiaulienos, jautienos, vaisių ir daržovių bei grūdų sektoriuose, padėtį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę (A8–0173/2016),
- A. kadangi nesąžiningos prekybos praktika yra rimta problema, kuri pastebima daugelyje ekonomikos sektorių; kadangi 2016 m. sausio 29 d. Komisijos ataskaitoje dėl nesąžiningos įmonių tarpusavio prekybos praktikos maisto tiekimo grandinėje (COM(2016)0032) patvirtinama, kad tokia praktika gali pasireikšti bet kuriame maisto tiekimo grandinės etape; kadangi problema ypač akivaizdi maisto tiekimo grandinėje ir daro neigiamą poveikį silpniausiai grandinės grandžiai; kadangi tai problema, kurios egzistavimą patvirtina visi maisto tiekimo grandinės subjektai ir daugelis nacionalinių konkurencijos institucijų; kadangi savo ankstesniuose dokumentuose Komisija, Parlamentas ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas daug kartų yra atkreipę dėmesį į nesąžiningos prekybos praktikos problemą;
 - B. kadangi pagal dabartinę konkurencijos teisę nesąžiningumą maisto tiekimo grandinėje sunku interpretuoti kaip pažeidimą, nes esamos jos priemonės veiksmingos tik kovojant su kai kuriomis nekonkurencinio elgesio formomis;
 - C. atsižvelgdamas į maisto tiekimo grandinės dydį ir strateginę svarbą Europos Sąjungai; kadangi ES šiame sektoriuje dirba daugiau kaip 47 mln. asmenų ir jame sukuriama apie 7 proc. ES bendrosios pridėtinės vertės, ir kadangi skaičiuojama, jog bendra ES produktų, susijusių su mažmenine prekyba maistu, rinkos vertė yra 1,05 mlrd. EUR; kadangi mažmeninės prekybos sektorius sudaro 4,3 proc. ES BVP ir jame veikia 17 proc. Europos MVĮ¹; kadangi 99,1 proc. maisto ir gėrimų gamybos sektoriaus įmonių yra mažosios ir vidutinės įmonės bei labai mažos įmonės;
 - D. kadangi bendroji rinka davė daug naudos maisto tiekimo grandinės veiklos vykdytojams, kadangi vis dažniau prekybai maisto produktais būdingas ryškus tarpvalstybinis aspektas ir ji itin svarbi vidaus rinkos veikimui; kadangi 20 proc. visų ES pagamintų maisto produktų ir gėrimų realizuojama per Europos Sąjungos valstybių narių tarpvalstybinę prekybą; kadangi 70 proc. visų ES valstybių narių eksportuojamų maisto produktų išvežama į kitas ES valstybes nares;
 - E. kadangi pastaraisiais metais vyksta esminiai struktūriniai maisto produktų tiekimo tarp įmonių (angl. business-to-business, B2B) grandinės pokyčiai, pagrįsti subjektų, veikiančių gamybos, ypač perdirbimo ir mažmeninės prekybos, srityse, didelio lygio

¹ Eurostatas, 2010 m.

koncentracija ir vertikalia bei tarpvalstybine integracija;

F. kadangi maisto produktų tiekimo grandinėje dalyvaujantys subjektai praneša apie tokią nesąžiningą prekybos praktiką kaip:

- pavėluoti mokėjimai,
- ribotos galimybės patekti į rinką,
- vienašališkas sutarties sąlygų pakeitimas arba šių sąlygų pakeitimų įforminimas atgaline data,
- nepakankamai tikslios informacijos apie sutarties sąlygas pateikimas arba neaiškus sąlygų formulavimas,
- atsisakymas sudaryti sutartį raštu,
- skubotas ir nepagrįstas sutarties nutraukimas,
- nesąžiningas komercinės rizikos perkėlimas,
- reikalavimas mokėti už prekes ar paslaugas, neturinčias jokios vertės kuriai nors iš sutarties šalių,
- mokesčių rinkimas už fiktyvias paslaugas,
- vežimo ir sandėliavimo išlaidų perkėlimas tiekėjams,
- priverstinis dalyvavimas akcijose imant mokesčius už prekių išdėstymą pastebimose parduotuvių vietose ir kitas rinkliavas,
- su prekių reklama prekybos salėse susijusių išlaidų perkėlimas tiekėjams,
- reikalavimas besąlygiškai grąžinti neparduotas prekes,
- spaudimas sumažinti kainas,
- trukdymas prekybos partneriams ieškoti tiekimo šaltinių kitose valstybėse narėse (teritorinis tiekimo apribojimas);

G. kadangi kartą pradėjus žemės ūkio produktų gamybą jos nutraukti neįmanoma, o pagaminti produktai greitai genda, jų gamintojai yra ypač neatsparūs nesąžiningai prekybos praktikai maisto tiekimo grandinėje;

H. kadangi gamintojai kartais dirba nuostolingai dėl nepavykusių derybų su kitais maisto tiekimo grandinės dalyviais, pvz., prekybos centrams nukainojant produktus arba taikant nuolaidas;

I. kadangi nesąžiningos prekybos praktika atsiranda tada, kai maisto produktų tiekimo grandinės prekybos santykiuose tarp sutarties šalių yra nelygybė, kurią nulemia derybinės galios palaikant verslo santykius skirtumai, kuriuos nulemia didėjanti rinkos galios koncentracija nedideliame skaičiuje tarptautinių įmonių grupių, ir kadangi šie skirtumai kenkia smulkiesiems ir vidutinio dydžio gamintojams;

- J. kadangi nesąžininga praktika gali turėti žalingų pasekmių maisto produktų tiekimo grandinei, ypač kalbant apie ūkininkus ir MVĮ, o tai, savo ruožtu, gali daryti neigiamą įtaką visai ES ekonomikai ir galutiniams vartotojams, nes ribojamas vartotojų produktų pasirinkimas ir jų galimybės gauti naujų ir naujoviškų prekių; kadangi nesąžiningos prekybos praktika gali turėti įtakos įmonių deryboms dėl kainų, atgrasyti nuo tarpvalstybinės prekybos ES ir trukdyti tinkamam vidaus rinkos veikimui; nesąžiningos prekybos praktika gali nulemti visų pirma įmonių investicijų ir inovacijų sumažėjimą, įskaitant aplinkosaugos, darbo sąlygų ar gyvūnų gerovės sritis, dėl sumažėjusių pajamų ir netikrumo, taip pat gali lemti tai, kad įmonės nutrauks gamybos, perdirbimo arba prekybos veiklą;
- K. kadangi nesąžiningos prekybos praktika yra vidaus rinkos vystymosi ir sklandaus veikimo kliūtis ir gali labai sutrikdyti tinkamą rinkos veikimą;
- L. kadangi dėl nesąžiningos prekybos praktikos mažesnę derybinę galią turinčios įmonės gali patirti itin dideles išlaidas ir gauti mažesnes pajamas nei planuota, be to, dėl tokios praktikos gali būti vykdoma perteklinė gamyba ir būti švaistomas maistas;
- M. kadangi vartotojai dėl nesąžiningos prekybos praktikos gali susidurti su produktų įvairovės, kultūros paveldo ir mažmeninių parduotuvių praradimu;
- N. kadangi MVĮ ir labai mažos įmonės, kurios sudaro daugiau kaip 90 proc. Europos įmonių, yra ypač pažeidžiamos dėl nesąžiningos prekybos praktikos ir kadangi jos labiau negu didelės įmonės jaučia nesąžiningos prekybos praktikos poveikį, dėl kurio MVĮ sunkiau išlikti rinkoje, imtis naujų investicijų į produktus ir technologijas ir inovacijų, taip pat sunkiau plėtoti veiklą tiek tarpvalstybiniu mastu, tiek vidaus rinkoje; kadangi MVĮ atgrasomos nuo komercinių santykių užmezgimo dėl rizikos, kad jiems bus primesta nesąžiningos prekybos praktika;
- O. kadangi nesąžiningos prekybos praktika vykdoma ne tik maisto produktų tiekimo grandinėje, bet dažnai pasitaiko ir ne maisto tiekimo grandinėje, pvz., drabužių arba automobilių pramonės sektoriuose;
- P. kadangi daug valstybių narių ėmėsi veiksmų, kuriais siekiama įvairiais būdais užkirsti kelią nesąžiningos prekybos praktikai, vienais atvejais taikydamos savanoriškus ir savireguliacijos mechanizmus, o kitais – nustatydamos atitinkamą reguliavimą šalies mastu; kadangi dėl to labai skiriasi atskirų valstybių taisyklės, susijusios su teisinės apsaugos lygiu, pobūdžiu ir forma; kadangi kai kurios valstybės nesiėmė jokių veiksmų šioje srityje;
- Q. kadangi kai kurios valstybės narės, kurios nesąžiningos prekybos praktikos problemą iš pradžių sprendė taikydamos savanoriškus metodus, vėliau nusprendė su šia praktika kovoti teisės aktais;
- R. kadangi konkurencijos teisė tik iš dalies apima nesąžiningos prekybos praktiką;
- S. kadangi ES konkurencijos teisė turėtų sudaryti vartotojams sąlygas gauti naudos iš didelio kokybiškų produktų už konkurencingą kainą pasirinkimo ir kartu skatinti įmones investuoti bei diegti inovacijas sudarant jiems sąžiningas galimybes reklamuoti savo produktų privalumus ir nebūti nederamai išstumtoms iš rinkos dėl nesąžiningos prekybos praktikos;
- T. kadangi ES konkurencijos teisė turėtų sudaryti galutiniam vartotojui sąlygas pirkti

prekes už konkurencingą kainą, tačiau taip pat užtikrinti laisvą ir sąžiningą įmonių konkurenciją siekiant jas skatinti diegti inovacijas;

- U. kadangi komerciniuose santykiuose pasireiškia vadinamasis baimės faktorius, kuris nulemia tai, kad silpnesnė šalis negali veiksmingai naudotis savo teisėmis ir nenori pateikti skundo dėl nesąžiningos prekybos praktikos, primestos stipresnės šalies, bijodama, kad tai pakenks jų komerciniams santykiams;
 - V. kadangi maisto produktų tiekimo grandinės veikimas daro poveikį kasdieniam ES piliečių gyvenimui, atsižvelgiant į tai, kad maždaug 14 proc. jų namų ūkio išlaidų skiriama maistui;
 - W. kadangi maisto produktų tiekimo grandinėje veikia daugybė subjektų, įskaitant gamintojus, mažmenininkus ir tarpininkus, ir nesąžiningos prekybos praktika gali būti vykdoma skirtingais grandinės lygmenimis;
 - X. kadangi vadinamasis baimės faktorius reiškia, kad smulkūs tiekėjai negalės veiksmingai pasinaudoti savo teise kreiptis į teismą, jeigu ji bus įtvirtinta, ir kad kitos, pigios ir prieinamos priemonės, pvz., nepriklausomo arbitro tarpininkavimas, labiau atitiks jų interesus;
 - Y. kadangi tiekimo grandinės iniciatyva turi didelių trūkumų, pavyzdžiui, nėra sankcijų už įsipareigojimų nevykdymą ir negalima pateikti konfidencialių skundų, vadinasi, jos negalima naudoti kaip veiksmingos kovos su nesąžiningos prekybos praktika priemonės;
1. teigiamai vertina ligšiolinius Komisijos veiksmus, kurių tikslas – kovoti su nesąžiningos prekybos praktika siekiant užtikrinti geriau subalansuotą rinką ir įveikti dabartinę nevienodą padėtį, atsiradusią dėl skirtingų nacionalinės teisės aktų ir savanoriškų kodeksų, kuriais sprendžiamas nesąžiningos prekybos praktikos klausimas ES, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad siekiant kovoti su nesąžiningos prekybos praktika šių veiksmų nepakanka; palankiai vertina pirmiau minėtą 2016 m. sausio 29 d. Komisijos ataskaitą dėl nesąžiningos įmonių tarpusavio prekybos praktikos maisto tiekimo grandinėje, taip pat ilgai lauktą prie jos pridedamą tyrimą „Geros praktikos principų įgyvendinimo palaikant vertikalius santykius maisto tiekimo grandinėje stebėjimas“, tačiau atkreipia dėmesį į jos išvadas, kuriomis negrindžiamas kelias ES lygmens sistemai, skirtai spręsti nesąžiningos prekybos praktikos klausimą ES lygmeniu;
 2. su pasitenkinimu atkreipia dėmesį į veiksmus, kurių imtasi veiksmingesnės maisto produktų tiekimo grandinės aukšto lygio forume, ir į tai, kad sukurta įmonių tarpusavio prekybos praktikos ekspertų platforma, parengusi prekybos praktikos, kurią būtų galima laikyti labai nesąžininga, sąrašą, apibrėžtis ir vertinimą;
 3. palankiai vertina tai, kad pradėta ir plėtojama tiekimo grandinės iniciatyva, kuri atlieka svarbų vaidmenį skatinant kultūros pokyčius ir gerinant verslo etiką ir kurią įgyvendinant priimtas gerosios praktikos principų, rekomenduojamų taikyti plėtojant vertikalius santykius maisto tiekimo grandinėje, rinkinys ir savanoriška tos praktikos principų įgyvendinimo sistema, kurioje, nors ji veikia tik antrus metus, jau dalyvauja daugiau kaip tūkstantis įmonių iš visos ES, daugiausia MVI; palankiai vertina iki šiol padarytą pažangą ir mano, kad pastangos skatinti sąžiningos prekybos praktiką maisto tiekimo grandinėje turėtų padaryti faktinį poveikį, tačiau šiuo metu jų negalima laikyti pakankamomis siekiant spręsti nesąžiningos prekybos praktikos maisto tiekimo

grandinėje problema; vis dėlto pabrėžia, kad, kaip pripažįstama naujoje Komisijos ataskaitoje ir išorės vertinime, tiekimo grandinės iniciatyvos (TGI) veiksmingumą mažina daug įvairių trūkumų, tokių kaip silpnas valdymas, skaidrumo trūkumas, tai, kad nėra vykdymo užtikrinimo priemonių ar nuobaudų, kad trūksta nuo nesąžiningos prekybos praktikos veiksmingai atgrasančių priemonių, kad nuo nesąžiningos prekybos praktikos galimai nukentėję subjektai negali teikti individualių konfidencialių skundų, o nepriklausomos įstaigos negali atlikti tyrimų savo iniciatyva, dėl to nepakankamai atstovaujama MVĮ ir ypač ūkininkams, kurie gali manyti, kad TGI yra netinkama tikslui pasiekti; rekomenduoja kituose susijusiuose ne maisto sektoriuose sukurti panašias tiekimo grandinės iniciatyvas;

4. vis dėlto apgailestauja, kad kai kurios pagal TGI skatinamos ginčų sprendimo galimybės dar nebuvo panaudotos praktiškai, vadinasi, jų veiksmingumo vertinimas grindžiamas teoriniais sprendimais; yra susirūpinęs dėl to, kad nebuvo išnagrinėtas nė vienas konkretus atvejis siekiant įvertinti TGI vaidmenį sprendžiant nesąžiningos prekybos praktikos problemą ir kad nebuvo atliktas išsamesnis tyrimas dėl duomenų, susijusių su gautais ir išnagrinėtais skundais, rinkimo; mano, kad tai, jog neatliekamas toks išsamus tyrimas, kenkia bendrai nuomonei apie iniciatyvą; yra nusivylęs dėl pareiškimo, daromo pirmiau minėtame įmonės „Areté“ tyrime, kuriame vertinamas TGI veiksmingumas, kad dabartiniai su TGI susiję rezultatai atrodo labai kuklūs, palyginti su tikruoju ar juntamu nesąžiningos prekybos praktikos problemos mastu ir rimtumu;
5. pažymi, kad sukurtos nacionalinės maisto tiekimo grandinės organizacijų ir įmonių platformos siekiant skatinti šalių dialogą, skatinti taikyti sąžiningos prekybos praktiką ir keistis su ja susijusia patirtimi bei panaikinti nesąžiningos prekybos praktiką, tačiau kelia klausimą, ar jos iš tiesų veiksmingos; tačiau pažymi, kad kai kurios nacionalinės platformos nepasiekė šių tikslų ir kad, kaip Suomijos atveju, ūkininkai paliko platformą; siūlo naudojant tinkamas priemones remti valstybes nares ir suteikti joms paskatų imtis tolesnių veiksmų, susijusių su visais skundais ir neatitikties atvejais, apie kuriuos pranešė šios nacionalinės platformos;
6. mano, kad gerosios praktikos principai ir sąžiningos bei nesąžiningos praktikos vertikalių santykių maisto tiekimo grandinėje pavyzdžių sąrašas turi būti išplėstas ir veiksmingai taikomas;
7. palankiai vertina Komisijos šiuo metu atliekamą tyrimą apie pasirinkimą ir inovacijas mažmeninės prekybos sektoriuje; mano, kad šis tyrimas būtų naudingas siekiant išsiaiškinti pasirinkimo ir inovacijų raidą ir varomąsias jėgas visos rinkos lygmeniu;
8. teigiamai vertina alternatyvių ir neoficialių ginčų sprendimo būdų ir žalos atlyginimo mechanizmų, visų pirma taikant tarpininkavimą ir arbitražą, sukūrimą;
9. pažymi, kad maisto tiekimo grandinėje esanti nesąžiningos prekybos praktika prieštarauja pagrindiniams teisės principams;
10. smerkia tokią praktiką, kai piktnaudžiaujama tuo, kad ekonominės veiklos vykdytojų derybinė galia nevienoda, ir kuri neigiamai veikia laisvę sudaryti sutartis;
11. atkreipia dėmesį į tai, kad nesąžiningos prekybos praktika, kai ją primeta tvirtesnę derybinę poziciją turinčios šalys, neigiamai veikia visą tiekimo grandinę, įskaitant užimtumą, darydama žalą vartotojų pasirinkimui ir tiekiamų produktų kokybei, įvairovei ir naujoviškumui; pabrėžia, kad nesąžiningos prekybos praktika gali trukdyti

įmonių konkurencingumui ir investicijoms ir versti įmones taupyti mažinant darbo užmokestį, bloginant darbo sąlygas arba žaliavų kokybę;

12. dar kartą pabrėžia, kad laisva ir sąžininga konkurencija, proporcingi visų veiklos vykdytojų santykiai, laisvė sudaryti sutartis ir griežtas bei veiksmingas atitinkamų teisės aktų įgyvendinimas, dėl kurių tampa įmanoma apsaugoti visus ekonominės veiklos vykdytojus maisto tiekimo grandinėje nepriklausomai nuo jų geografinės vietovės, yra itin svarbūs siekiant užtikrinti tinkamą maisto tiekimo grandinės veikimą ir aprūpinimą maistu;
13. mano, kad reikia kurti tiekimo grandinės partnerių tarpusavio pasitikėjimą, pagrįstą laisvės sudaryti sutartis principais ir abipusiškai naudingais santykiais; atkreipia dėmesį į didesnės susitariančiosios šalies socialinę atsakomybę, kad būtų apribotas jos pranašumas per derybas ir kartu su silpnesniąja šalimi būtų siekiama rasti abiem šalims naudingą sprendimą;
14. palankiai vertina tai, kad Komisija savo 2013 m. sausio 31 d. žaliojoje knygoje pripažino, kad, kai tarp šalių esama nelygybės, nėra tikrosios laisvės sudaryti sutartis;
15. pripažįsta, kad nesąžiningos prekybos praktika pirmiausia atsiranda dėl pajamų ir galios maisto tiekimo grandinėje disbalanso, ir pabrėžia, kad norint pagerinti ūkininkų padėtį maisto sektoriuje reikia skubiai spręsti šio disbalanso problemą; pažymi, kad stambių mažmenininkų naudojama praktika, kai nustatomos už gamybos sąnaudas mažesnės kainos ir netinkamai naudojami pagrindiniai žemės ūkio maisto produktai (pvz., pieno produktai, vaisiai ir daržovės) kaip „pritraukianti prekė“, kelia pavojų ilgalaikiam tokių gaminių gamybos tvarumui ES; palankiai vertina pastangas, pvz., gyvūnų gerovės iniciatyvą Vokietijoje (vok. Tierwohl Initiative), kuriomis siekiama suteikti ūkininkams galimybių konkuruoti pabrėžiant savo produktų pranašumus;
16. pažymi, kad nesąžiningos prekybos praktika daro didelį neigiamą poveikį ūkininkams: jie gauna mažesnę pelną, patiria didesnes nei numatyta sąnaudas, pagaminama per daug maisto, jis švaistomas, susiduriama su finansų planavimo sunkumais; pabrėžia, kad tokios neigiamos pasekmės galiausiai sumažina vartotojų pasirinkimo galimybes;
17. abejoja tvirta parama, apie kurią kalbama Komisijos ataskaitoje dėl TGI, turint mintyje jos trūkumus; primena, kad ūkininkai šioje iniciatyvoje dalyvauja nenoriai, nes trūksta pasitikėjimo, yra apribojimų pateikiant anoniminius skundus, ji stokoja teisės aktais nustatytos galios, pagal ją neįmanoma taikyti jokių veiksmingų sankcijų, nėra tinkamų mechanizmų, reikalingų kovoti su dokumentais tvirtai įrodyta nesąžiningos prekybos praktika, ir esama susirūpinimo dėl to, kad tinkamai neatsižvelgiama į disbalansą, būdingą vykdymo mechanizmams; apgailestauja dėl Komisijos nenoro užtikrinti anonimiškumą ir tinkamas sankcijas;
18. pripažįsta, kad turėtų būti toliau plėtojama ir skatinama TGI ir kitos savanoriškos ES sistemos (gerosios praktikos kodeksai, savanoriški ginčų sprendimo mechanizmai), kurios papildytų veiksmingus ir tvirtus valstybių narių lygmens vykdymo užtikrinimo mechanizmus ir pagal kurias būtų užtikrinama, kad skundus būtų galima pateikti anonimiškai, ir nustatomos atgrasančios nuobaudos, drauge vykdant ES lygmens koordinavimą; ragina gamintojus ir prekybininkus, įskaitant ūkininkų organizacijas, dalyvauti tokiose iniciatyvose; mano, kad šios iniciatyvos turėtų būti prieinamos visiems tiekėjams, kuriems nesvarbus anonimiškumas, ir kad jos galėtų naudingai tapti šviečiamosiomis ir gerosios patirties mainų platformomis; pažymi, kad Komisija savo

naujausioje ataskaitoje teigia, jog TGI reikia tobulinti, ypač siekiant atsižvelgti į konfidencialius skundus ir suteikti nepriklausomoms įstaigoms tyrimo ir sankcijų taikymo įgaliojimus;

19. ragina Komisiją imtis veiksmų siekiant užtikrinti veiksmingus vykdymo užtikrinimo mechanizmus, pvz., sukurti ir koordinuoti nacionalinių valdžios institucijų, tarpusavyje pripažintų ES lygmeniu, tinklą; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į JK Maisto produktų kodekso arbitražą kaip į modelį, kurį būtų galima pritaikyti ES lygmeniu ir kuris būtų tikra nuo nesąžiningos prekybos praktikos atgrasanti priemonė ir padėtų pašalinti baimės faktorių;
20. palankiai vertina nesena TGI žingsnį, kuriuo MVĮ ir labai mažoms įmonėms suteikiama galimybė prisijungti pagal supaprastintą procedūrą; pažymi, kad užsiregistravusių MVĮ skaičius padidėjo; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad TGI reikia toliau stiprinti imantis daugelio veiksmų, kuriuos Komisija nurodė savo 2016 m. sausio 29 d. ataskaitoje, ir kad Komisija turėtų stebėti su jais susijusią pažangą siekiant
 - dėti daugiau pastangų, kad būtų reklamuojama tiekimo grandinės iniciatyva ir daugiau apie ją informuojama, ypač MVĮ;
 - užtikrinti valdymo struktūros nešališkumą, pvz., paskiriant nepriklausomą su konkrečiomis suinteresuotųjų subjektų grupėmis nesusijusį pirmininką;
 - suteikti galimai nukentėjusiesiems nuo nesąžiningos prekybos praktikos galimybę teikti konfidencialius skundus;
 - tobulinti vidaus procedūras, kurias taikant būtų galima tikrinti, ar pavieniai veiklos vykdytojai vykdo su procesu susijusius įsipareigojimus, taip pat konfidencialiai stebėti, kiek kyla dvišalių ginčų ir koks jų rezultatas;
21. atkreipia dėmesį į Komisijos pastabą, kad ūkininkų atstovai nusprendė neprisijungti prie TGI, nes jie mano, kad ji neužtikrina pakankamo skundų teikėjų konfidencialumo, neturi teisės aktais nustatytų tyrimo ir prasmingų sankcijų taikymo įgaliojimų, taip pat nėra kovos su dokumentais tvirtai įrodyta nesąžiningos prekybos praktika mechanizmu ir kad nebuvo tinkamai atsižvelgta į jų susirūpinimą dėl vykdymo užtikrinimo mechanizmas būdingo disbalanso; mano, kad ūkininkų dalyvavimas yra nepaprastai svarbus ir kad mažesnis dalyvavimas sietinas ne su informuotumu, o su pasitikėjimo dabartinėmis TGI procedūromis ir valdymu trūkumu; todėl mano, kad TGI veikimo gerinimas, be kita ko pasitelkiant nepriklausomą valdymą, konfidencialumą ir anonimiškumą, ir veiksmingas vykdymo užtikrinimas bei atgrasomosios priemonės galėtų būti pirmas žingsnis siekiant didesnio ūkininkų susidomėjimo, paramos, taigi ir dalyvavimo;
22. ragina Komisiją ir valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas gamintojams ir paskatinti juos vienytis į šio sektoriaus organizacijas (gamintojų organizacijas ir gamintojų organizacijų asociacijas), siekiant padidinti jų derybines galias ir pagerinti jų pozicijas maisto tiekimo grandinėje;
23. vis dėlto pripažįsta, kad savanoriškos ir savireguliacijos sistemos, jei bus taikomos drauge su nepriklausomais ir veiksmingais vykdymo užtikrinimo mechanizmais, gali suteikti ekonomiškai efektyvių priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas sąžiningas elgesys rinkoje, sprendžiami ginčai ir naikinama nesąžiningos prekybos praktika; tačiau

pabrėžia, kad iki šiol tokių sistemų veiklos rezultatai menki dėl to, kad nėra tinkamo vykdymo užtikrinimo, nepakankamai atstovaujama ūkininkams, kad valdymo struktūros šališkos, esama atitinkamų šalių interesų konfliktų, ginčų sprendimo mechanizmai neatspindi tiekėjų baimės faktoriaus, taip pat dėl to, kad jos netaikomos visai tiekimo grandinei; ragina Komisiją ir toliau skatinti valstybių narių geriausios praktikos mainus;

24. atkreipia dėmesį į tai, kad yra ES teisės aktų, kuriais siekiama kovoti su nesąžininga įmonių komercine veikla vartotojų atžvilgiu (Direktyva 2005/29/EB), tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad nėra jokių ES teisės aktų, pagal kuriuos būtų kovojama su nesąžininga veikla, kurią įvairūs žemės ūkio maisto produktų grandinės veiklos vykdytojai vykdo vienas kito atžvilgiu;
25. pabrėžia, kad rimtas nesąžiningos prekybos praktikos tyrimas turi būti grindžiamas pastaraisiais metais atsiradusia nauja ekonomine paradigma: stambaus masto mažmeninės prekybos sektoriuje vyksta nuožmi konkurencija dėl patekimo į prekybos vietas, didiesiems prekybos centrams vykdant kontrolę; pažymi, kad tam tikros konkurencijos institucijos nustatė konkrečią praktiką, dėl kurios tiekėjams perkeliama pernelyg didelė rizika ir galėtų sumažėti jų konkurencingumas; atkreipia dėmesį į tai, kad šios institucijos taip pat padarė išvadą, jog dėl nuosavų prekių ženklų atsiranda horizontalioji konkurencija su gamintojo prekių ženklais, kuri nepakankamai apsvarstyta;
26. pabrėžia, kad kovos su nesąžininga prekybos praktika veiksmai padės užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir vystyti tarpvalstybinę prekybą ES ir trečiojoje šalyse; atkreipia dėmesį į tai, kad dėl rinkų susiskaidymo ir nacionalinių teisės aktų dėl nesąžiningos prekybos praktikos skirtumų tiekimo grandinės veiklos vykdytojai susiduria su daugybe skirtingų rinkos sąlygų ir kad tai gali nulemti praktiką, kai ieškoma palankesnio teisinio reglamentavimo, o ši, savo ruožtu, gali nulemti reglamentavimo neapibrėžtumą;
27. ragina Europos Komisiją ir valstybes nares visapusiškai ir nuosekliai užtikrinti, kad būtų laikomasi konkurencijos teisės, taisyklių dėl nesąžiningos konkurencijos ir antimonopolinių taisyklių, ir, konkrečiai, taikyti griežtas baudas už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi maisto tiekimo grandinėje;
28. mano, kad itin svarbu užtikrinti, jog ES konkurencijos teisės aktuose būtų atsižvelgiama į žemės ūkio ypatumus ir jais būtų siekiama gamintojų ir vartotojų gerovės, nes jie atlieka svarbų vaidmenį tiekimo grandinėje; yra įsitikinęs, kad Europos konkurencijos teisės aktais turi būti sudaromos sąlygos didesniai rinkos veiksmingumui, užtikrinančiam, kad vartotojui būtų sudaromos galimybės rinktis iš didelio kiekio kokybiškų produktų už konkurencingą kainą, kartu užtikrinant, kad pirminiai gamintojai būtų skatinami investuoti ir diegti inovacijas ir kad jie nebūtų išstumti iš rinkos dėl nesąžiningos prekybos praktikos;
29. pažymi, kad nors nuosavų prekių ženklų pažymėti produktai vartotojams gali suteikti didesnę vertę ir didesnę pasirinkimą, įskaitant sąžiningos prekybos gaminius, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu jie tampa ir strategine problema, nes dėl jų atsiranda horizontaliosios konkurencijos gamintojo prekių ženklų atžvilgiu aspektas, į kurį niekada anksčiau nebuvo atsižvelgta ir dėl kurio mažmenininkai, kurie tampa ir klientais, ir konkurentais, gali įgyti nesąžiningą ir antikonkurencinę padėtį; atkreipia dėmesį į tai, kad yra rizikos riba, kurią peržengus dabartinis teigiamas poveikis, kurį daro nustatytos kategorijos produktų nuosavų prekių ženklų skverbimasis į rinką, tampa

neigiamu, ir kad dėl tokio skverbimosi daugelis įmonių atgrasomos nuo novatoriškos veiklos; todėl primygtinai teigia, kad Komisija ir konkurencijos institucijos turėtų skirti ypatingą dėmesį privačių nuosavų prekių ženklų klausimui, ir atkreipia dėmesį į tai, kad reikia įvertinti galimų ilgalaikių pasekmių tiekimo grandinei klausimą ir ūkininkų vietą joje, drauge atsižvelgiant į tai, kad vartotojų išpročiai valstybėse narėse gali pasikeisti;

30. ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai ir nuosekliai užtikrinti Direktyvos 2011/7/ES dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius, įgyvendinimą, kad įmonės kreditoriams sumokėtų per 60 dienų arba kitaip turėtų mokėti delspinigius ir apmokėti pagrįstas kreditoriaus išieškojimo išlaidas;
31. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą ar pasiūlymus dėl ES lygmens sistemos, kuria būtų nustatomi bendrieji principai ir deramai atsižvelgiama į nacionalines aplinkybes ir geriausią patirtį siekiant kovoti su nesąžiningos prekybos praktika visoje maisto tiekimo grandinėje, kad būtų užtikrintos vienodos sąlygos visose valstybėse narėse, nes taip bus užtikrintas tinkamas rinkų veikimas bei sąžiningi ir skaidrūs maisto produktų gamintojų, tiekėjų ir platintojų santykiai;
32. yra tvirtai įsitikinęs, kad teikiant pasiūlymą dėl ES lygmens sistemos turėtų būti atsižvelgta į nesąžiningos prekybos praktikos apibrėžtį, Komisijos ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų pateiktą 2011 m. lapkričio 29 d. dokumente „Vertikalieji santykiai maisto tiekimo grandinėje. Geros praktikos principai“¹, ir į nebaigtinį nesąžiningos prekybos būdų sąrašą;
33. be to, siūlo įtraukti anonimiškumo ir konfidencialumo aspektą į bet kokią (-ias) būsimą (-as) teisėkūros iniciatyvą (-as) šioje srityje;
34. mano, kad valstybės narės, kuriose tai dar neatlikta, nacionaliniu lygmeniu turėtų įsteigti ar pripažinti viešąsias agentūras ar paskirtąsias įstaigas (pvz., arbitro), kurios būtų atsakingos už tai, kad būtų vykdomi kovos su nesąžiningos prekybos praktika maisto tiekimo grandinėje veiksmai; mano, kad tokio tipo viešosios įstaigos gali palengvinti vykdymo užtikrinimą, pvz., įgaliojant jas atlikti tyrimus savo iniciatyva arba remiantis neoficialia informacija ar gautais skundais, kurie turėtų būti nagrinėjami konfidencialiai (taip būtų įveiktas baimės faktorius), ir gali veikti kaip susijusių šalių tarpininkės; pabrėžia nacionalinių institucijų tarpusavio pripažinimo ir veiksmingo bendradarbiavimo ES lygmeniu būtinybę siekiant užtikrinti, kad būtų dalijamasi atitinkama informacija, ypač apie gerąją praktiką, ir ekspertinėmis žiniomis apie naujus nesąžiningos prekybos praktikos tipus, visapusiškai paisant subsidiarumo principo;
35. ragina Komisiją, valstybes nares ir kitus atitinkamus suinteresuotuosius subjektus imantis tolesnių su Komisijos ataskaita susijusių veiksmų palengvinti ūkininkų organizacijų (įskaitant gamintojų organizacijas ir gamintojų organizacijų asociacijas) įtraukimą į maisto tiekimo grandinę valdančias nacionalines įstaigas, visų pirma užtikrinant skundų anonimiškumą ir veiksmingą sankcijų taikymo tvarką;
36. mano, kad ES lygmens pagrindų teisės aktai yra būtini siekiant kovoti su nesąžiningos prekybos praktika ir užtikrinti Europos ūkininkams ir vartotojams galimybę dirbti sąžiningomis pardavimo ir pirkimo sąlygomis;

¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital-agenda/files/discussions/Vertical%20relationships%20in%20the%20Food%20Supply%20Chain%20-%20Principles%20of%20Good%20Practice.pdf>.

37. pažymi, kad šiais Europos pagrindų teisės aktais neturi būti sumažinamas apsaugos lygis šalyse, kurios yra priėmusios nacionalinius teisės aktus dėl kovos su nesąžininga įmonių tarpusavio prekybos praktika;
38. ragina valstybes nares, kuriose nėra kompetentingos vykdymo užtikrinimo institucijos, apsvarstyti galimybę įsteigti tokią instituciją ir suteikti jai priemonių, reikalingų siekiant kovoti su nesąžiningos prekybos praktika, priežiūros ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimus;
39. pabrėžia, kad vykdymo užtikrinimo institucijos turėtų turėti daug įvairių vykdymo užtikrinimo priemonių ir įvairiapusę sankcijų paletę, kad, atsižvelgdamos į konkretaus atvejo sunkumą, galėtų lanksčiai reaguoti; mano, kad tokios priemonės ir sankcijos turėtų turėti atgrasomąjį poveikį tam, kad elgesys keistųsi;
40. primena, kad visos valstybės narės jau turi reglamentavimo sistemas, pagal kurias sprendžiami nesąžiningos prekybos praktikos klausimai; atkreipia dėmesį į naujausius reguliavimo veiksmus, kurių ėmėsi kai kurios valstybės narės, t. y. jos pradėjo taikyti nuostatas, papildančias nacionalinę konkurencijos teisę, išplėtė direktyvų dėl nesąžiningos prekybos praktikos taikymo aprėptį, įtraukdamos į ją įmonių tarpusavio santykius, tai pat įsteigė nepriklausomas vykdymo užtikrinimo įstaigas; tačiau pažymi, kad skirtingi požiūriai, kurių šiuo klausimu laikėsi valstybės narės, nulėmė skirtingo lygio ir tipo apsaugą nuo nesąžiningos prekybos praktikos;
41. atkreipia dėmesį į tai, kad priimant kovos su nesąžiningos prekybos praktika priemones turi būti deramai atsižvelgiama į kiekvienos rinkos ypatumus ir jai taikomus teisinius reikalavimus, skirtingą pavienių valstybių narių padėtį ir požiūrius, pavienių rinkų konsolidacijos ar susiskaidymo laipsnį ir kitus reikšmingus veiksnius, taip pat pasinaudoti priemonėmis, kurių ėmėsi kai kurios valstybės narės ir kurios pasirodė esančios veiksmingos; mano, kad bet kokia šios srities reguliavimo iniciatyva turėtų būti užtikrinama palyginti didelė priemonės pasirinkimo atsižvelgiant į kiekvienos rinkos ypatumus laisvė, kad nebūtų laikomasi požiūrio, jog vienas būdas tinka visiems, ir kad tokia iniciatyva turėtų būti grindžiama bendru principu gerinti vykdymo užtikrinimą įraukiant atitinkamas valdžios institucijas ir privataus vykdymo užtikrinimo koncepcija, taigi taip pat būtų padedama gerinti fragmentišką ir žemo lygio įvairių nacionalinių vykdymo užtikrinimo įstaigų bendradarbiavimą ir spręsti tarpvalstybinius iššūkius, susijusius su nesąžiningos prekybos praktika;
42. pabrėžia, kad, siekiant spręsti su nesąžiningos prekybos praktika susijusius tarpvalstybinius iššūkius, dabartinio fragmentiško ir žemo lygio skirtingų nacionalinių vykdymo užtikrinimo įstaigų bendradarbiavimo neužtenka;
43. ragina Komisiją įvertinti reglamentavimo ir nereglamentavimo priemonių veiksmingumą ir poveikį deramai atsižvelgiant į visas galimas pasekmes įvairiems suinteresuotiesiems subjektams ir vartotojų gerovei; taip pat įvertinti pirmiau minėtos įmonės „Areté“ tyrimo respondentų nurodyto politinių priemonių derinio, kurį sudaro savanoriškos iniciatyvos ir viešasis vykdymo užtikrinimas (33 proc. visų atsakymų) bei konkretūs ES lygmens teisės aktai (32 proc.), veiksmingumą ir poveikį;
44. yra įsitikinęs, kad vartotojų informuotumas apie žemės ūkio produktus yra būtinas siekiant spręsti problemas, kylančias dėl disbalanso maisto tiekimo grandinėje, įskaitant nesąžiningos prekybos praktiką; ragina visus suinteresuotuosius subjektus, susijusius su maisto tiekimo grandinės valdymu, didinti visos maisto tiekimo grandinės skaidrumą ir

teikti vartotojams daugiau informacijos naudojant tinkamas produktų ženklavimo ir sertifikavimo programas, kad vartotojai galėtų pasirinkti turėdami išsamią informaciją apie esamus produktus ir galėtų priimti atitinkamus sprendimus;

45. ragina Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, skatinti iniciatyvas, kuriomis būtų atkreipiamas vartotojų dėmesys į kainų dempingo keliamą pavojų pirminiems gamintojams, ir tvirtai remia su tuo susijusias informuotumo didinimo kampanijas mokyklose ir kitose švietimo įstaigose;
46. pažymi, kad nuo 2009 m. Parlamentas priėmė penkias rezoliucijas dėl problemų ES mažmeninės prekybos grandinėje, įskaitant tris konkrečias rezoliucijas dėl disbalanso ir piktnaudžiavimo maisto tiekimo grandinėje; taip pat pažymi, kad per tą patį laikotarpį Europos Komisija parengė tris komunikatus ir žaliąją knygą ir užsakė dvi galutines ataskaitas panašiomis temomis; tuo remdamasis teigia, kad vykdant dar daugiau tyrimų dėl maisto tiekimo grandinės padėties bus tik be reikalo delsiama imtis būtinų veiksmų, kuriais ūkininkams būtų padedama kovoti su nesąžiningos prekybos praktika;
47. ragina visas maisto tiekimo grandinės šalis pradėti naudoti standartines sutartis ir naujos kartos sutartis, pagal kurias dalijamasi rizika ir nauda;
48. pripažįsta, kad įgyvendinant bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformą ir naują bendrą bendrosios rinkos organizavimą pradėta taikyti daug priemonių, kurios skirtos ūkininkų, mažmeninės ir didmeninės prekybos atstovų ir MVĮ maisto tiekimo grandinėje derybinės galios atotrūkio problemai spręsti, visų pirma remiamas gamintojų organizacijų steigimas ir plėtra; pabrėžia tokio bendradarbiavimo tiekimo srityje svarbą;
49. pažymi, kad Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 numatytas gamintojų organizacijų steigimas remiamas finansinėmis paskatomis pagal antrąjį BŽŪP ramstį; pažymi, kad teisinė sistema gamintojų organizacijoms, jų asociacijoms ir tarpšakinėms organizacijoms suteikia kolektyvinių derybų (tam tikruose sektoriuose) ir tiekimo sutarčių sudarymo (visuose sektoriuose) galimybę, taip pat ja vadovaujantis galima laikinai netaikyti tam tikrų konkurencijos taisyklių didelio rinkos disbalanso laikotarpiams, jei taikomos apsaugos priemonės;
50. primygtinai ragina Komisiją aktyviai skatinti šį požiūrį, kad būtų padidinta pirminių gamintojų derybinė galia ir gamintojai būtų skatinami prisijungti prie gamintojų organizacijų ir asociacijų; pabrėžia, kad smulkūs ir šeimos ūkiai, turintys galimybių kurti ir remti darbo vietas izoliuotuose, atokiuose ir kalnų regionuose, yra ypač pažeidžiami;
51. mano, kad stiprinant ir steigiant gamintojų organizacijas kartu reikia didinti ir ūkininkų derybines galias maisto tiekimo grandinėje, visų pirma suteikiant jiems teisę vykdyti kolektyvines derybas dėl jų sudaromų sutarčių;
52. ragina tiekimo grandinėje siekti didesnio skaidrumo ir teikti daugiau informacijos ir stiprinti tokias įstaigas ir rinkos informavimo priemones, kaip Europos maisto kainų stebėsenos priemonė ir pieno rinkos stebėjimo centras, kad ūkininkams ir gamintojų organizacijoms būtų laiku teikiami tikslūs rinkos duomenys;
53. mano, kad kainos maisto tiekimo grandinėje turėtų geriau atspindėti pridėtinę pirminių gamintojų kuriamą vertę; todėl prašo, kad mažmeninės prekybos kainodaros procesas būtų kiek galima skaidresnis;

54. nurodo, kad ūkininkai daugelyje valstybių narių, įsteigdami kooperatyvus, išsaugojo stiprią poziciją maisto tiekimo grandinėje; taip buvo užtikrinta, kad pridėtinė vertė perdirbimo etapu būtų grąžinama ūkininkams, ir mano, kad būtina, jog šiems kooperatyvams nebūtų užkrautos papildomos sąnaudos, kaip privalomos ir brangiai kainuojančios biurokratijos rezultatas;
55. primygtinai ragina gamintojus ir perdirbėjus dirbti drauge siekiant investuoti į inovacijas ir didinti pridėtinę savo produktų vertę;
56. primena Komisijai, kad 2013 m. gruodžio mėn. Europos Parlamentas pranešime savo iniciatyva ragino Komisiją išnagrinėti nepriklausomo vykdymo užtikrinimo galimybę, kad būtų išspręstas pirminių gamintojų vadinamojo baimės faktoriaus klausimas; primygtinai ragina Komisiją atsižvelgti į tai savo ataskaitoje;
57. mano, kad profesinės organizacijos galėtų tapti platforma, kuria pasinaudodami pirminiai gamintojai galėtų nebijodami teikti skundus dėl įtariamą nesąžiningos prekybos praktikos kompetentingai institucijai;
58. paveda Pirmininkui perduoti šį pranešimą Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.